

عنوان مقاله:

فرهنگ و شخصیت در اصفهان مطالعه ای انسان شناختی در باب یک گونه شخصیتی در شهر اصفهان

محل انتشار:

مجله پژوهش های انسان شناسی ایران، دوره 7، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

جبار رحمانی - استادیار پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی

خلاصه مقاله:

در این مقاله به دنبال ارائه طرحی بر اساس مطالعه میدانی برای ترسیم الگوی «شخصیت پایه فرهنگی» هستیم که در آن ملاحظات روش شناسی به کار برده شده باشد تا علاوه بر تاکید بر زمینه مند بودن مطالعات فرهنگ و شخصیت، یکی از حوزه های فرهنگی غنی ایران یعنی فرهنگ شهری اصفهان از این منظر بررسی شود. در این مقاله با تکیه بر روش های مردم نگارانه از یک سو و تجربه زیسته پژوهشگر در فرهنگ اصفهان و مصاحبه با اطلاع رسان های بومی و یا دارای تجربه زیسته دراز مدت در این شهر از سوی دیگر تلاش شده به مسئله ای محوری یعنی «الگوی شخصیت پایه اصفهانی» پرداخته و ابعاد و عملکردهای آن ترسیم شود. سه مولفه بنیادین «شخصیت اصفهانی» (مفهومی با روشنی نسبی و دارای یک اجماع شناختی نسبتاً گسترده) را می توان نظم، ترتیب و آداب مندی دانست. این قالب های معنایی در نظام تربیتی این شهر تا حد زیادی نهادینه شده و به نظام تعاملات کنشگران با دیگران، درون جامعه و حتی با «غیرخودی» شکل می دهد. می توان گفت غلبه کنش عقلانی معطوف به هدف در این نظام فرهنگی سبب شکل گیری خصایص آن شده است. در نهایت این مطالعه بیانگر آن است که نظام های فرهنگی در شبکه ای از شخصیت های پایه، برخی از وجوه را برای تداوم انسجام و بازتولید فرهنگی خودشان نهادینه کرده اند؛ در این گونه شخصیت رایج در اصفهان این مسئله خصایصی را ایجاد می کند که در اذهان عمومی در قالب کلیشه های فرهنگی مانند «حسابگری»، «زرنگی» و ... باز نمود می یابد. این مقاله تلاشی است برای تفسیر فرهنگی ذهنیت بیرونی از این فرهنگ و گروهی از کلیشه ها که از خلال یک بازخوانی انسان شناختی بررسی شده اند.

کلمات کلیدی:

اصفهان، حوزه فرهنگی، شخصیت پایه، فرهنگ، مردم نگاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1614764>

